



Cena nacionalnih šampionov

Projekt TEŠ 6 je nekako nacionalna tragedija. Predvsem pa je to živ dokaz (v nastajanju), kako so interesno-politične združbe ugrabile državo in jo imajo za talko. Podobno kot pri bankah. Je tudi živ dokaz, zakaj država ni dober lastnik. In je živ dokaz, da večina naših težav izhaja iz dejstva, da država svojih naložb ne zna upravljati. Ker pač prevladuje taka logika: delamo, kot delamo, če bo šlo kaj narobe, pa bo račun tako in tako plačala država. Ne državljani, država. Ta je v glavih precejšnjega dela politike in Slovencev sploh neka imaginarna tvorba z neomejeno zalogo denarja, s katero nimamo kaj veliko zveze. Skratka, napak ne plačamo mi, plača jih država.

Uredniški komentar

Jurij Šimac

jurij.simac@finance.si



Slovenska energetika bo, če se bo želela širiti in rasti ter graditi nove proizvodne objekte, potrebovala svež kapital.

V Sloveniji je privatizacija že tako in tako bolj kot ne psovka, privatizacija energetike pa je sploh tabu. Ker naše vode, naših hidroelektrarn in naše nuklearke pa že ne bomo dali. Dali bi jih šele - podobno kot ta hip morda TEŠ -, ko se izkaže, da nas utegnejo udariti po denarnici. Nas, in ne države. Medtem ko je pri nas celotna energetika v 100-odstotni lasti države, je večina evropskih energetskih konglomeratov (GDF Suez, RWE, E.ON) vsaj delno v lasti zasebnih naložbenih skladov, malih delničarjev, pokojninskih skladov, strategov. Celotna tretjina češkega energetskega hrusta Čez vzporedno kotira na borzi v Pragi in Varšavi. In to so uspešna podjetja, ki se širijo v druge države in na druge celine, kupujejo tekmece in ustvarjajo lepe dobičke.

Prinas jedrugeče. Holding HSE je zaradi projekta TEŠ 6, ki se noče nehati dražiti, precej načet. Bi bila zgodba o TEŠ 6 drugačna, če bi delnice HSE kotirale denimo na borzi v Varšavi? Pomembni solastniki pa bi bili poleg države tuji naložbeni skladi, morda tuji energetski velika ni. Verjamem, da bi bila. Zasebni lastnik ne bi nikoli dovolil, da cena projekta narašča, kot narašča. Brez dvoma ne bi dovolil, da se projekt do polovice sezida, ne da bi imel zagotovljeno financiranje. Da se dela zato, da se dela, ne pa zato, da bi elektrarna ustvarjala dobiček.

Page: 2

Reach: 57000

Country: SLOVENIA

Size: 341 cm2

2 / 2

Eden izmed vplivnih predstavnikov na slovenskem energetskega prizorišču mi je prostodušno dejal: »Slovenska energetska podjetja bi brez težav znižala stroške za desetino. Stroški remontov termoelektrarn bi se čudežno znižali za polovico. Pa ne bi bil prizadet nihče.« To je cena, ki jo posredno plačujemo vsi.

Slovenska energetika bo, če se bo želela širiti in rasti, potrebovala svež kapital. Hidroelektrarn, ki jih je napovedala nova vladna garnitura, HSE sam ni sposoben zgraditi. Zaradi projekta TEŠ 6 je zadolžitveni potencial skupine tako rekoč izčrpan, tekoče pa posluje razmeroma dobro. Iz proračuna gradnje novih objektov ni možno financirati. Ali niso to idealne okoliščine za umik države iz HSE do kontrolnega deleža? Zakaj ne bi HSE in GEN energije preoblikovali v delniški družbi in izvedli javne prodaje delnic prek borze v Varšavi? Ali ne bi to v državo pripeljalo svežega denarja, poživilo borzo, predvsem pa iz obeh stebrov energetike odstranilo politiko in jima prineslo lastnike, ki lahko financirajo investicije in širitev?

Koliko nas stane vztrajanje pri državnem lastništvu, je včeraj slikovito, s položnicami, opisala kolegica Monika Weiss. Koliko bomo samo letos dali za dokapitalizacije bank, obresti za državni dolg, pomoč podjetjem, ki jih nismo želeli privatizirati. Za NKBM, katere dokapitalizacijo v Varšavi sta zrušila tedanji član uprave AUKN Marko Golob in takratni finančni minister Franc Križanič. Samo v tem majcenem primeru cena znaša skoraj 50 milijonov evrov. To je pol hidroelektrarne, ki naj bi bile temelj za zagon gospodarstva. In to je cena državnih šampionov.